

SEKTÖREL KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

1-15 EYLÜL 2021

EFTA Türkiye Modernize STA

EFTA ile Türkiye arasındaki modernize edilen Serbest Ticaret Anlaşması 1 Ekim 2021'de yürürlüğe giriyor. 25 Ağustos 2021'de Federal Konsey, STA'da öngörülen gümrük imtiyazlarını uygulamak için gerekli yönetmelik değişikliğini onayladı. İsviçre Federal Hükümeti 25 Ağustos'ta yaptığı bir toplantı sonucunda, Serbest Ticaret Anlaşması'nda öngörülen gümrük imtiyazlarını uygulamak için gerekli değişikliklerin yürürlüğe girmesini onayladı.

Modernize edilen yeni Serbest Ticaret Anlaşması 25 Haziran 2018'de imzalanmış ve Haziran 2019'da Federal Hükümet tarafından onaylanmıştı.

Pan-Avrupa-Akdeniz Kümülasyonu ve PEM Sözleşmesinde Güncelleme

AB, Pan-Avrupa-Akdeniz (PEM) bölgesindeki 21 menşe protokolünü, PEM Sözleşmesinin kurallarıyla birlikte uygulanabilir alternatif bir dizi menşe kuralı olarak kabul edilmeden önce değiştirme sürecinde bulunuyor. PEM Akit Taraflarının büyük çoğunluğu tarafından

onaylanan bu yeni kurallar, mevcut PEM Sözleşmesine kıyasla önemli sayıda iyileştirme ve basitleştirme içeriyor. Yeni kurallar dizisinin hedef uygulama tarihi 1 Eylül 2021. 1 Eylül 2021'den itibaren yeni kurallar, ilk aşamada AB ile aşağıdaki ortakların her biri arasında geçerli olacak: Arnavutluk, Faroe Adaları, Gürcistan, İzlanda, Ürdün, Filistin, Norveç ve İsviçre.

Diğer tüm ortaklarla (Bosna Hersek, Mısır, İsrail, Kosova*, Lübnan, Karadağ, Kuzey Makedonya, Moldova Cumhuriyeti, Sırbistan, Türkiye ve Ukrayna) menşe kurallarına ilişkin ikili menşe protokollerinde yapılan değişikliklerin kabul süreci devam etmektedir ve ilerlemeler farklı aşamalardadır.

Türkiye, İspanya Giyim Sektöründe En Büyük İkinci Tedarikçi Olarak Çin'in Yerini Aldı

Türkiye, başlıca Avrupa tüketici piyasalarına yakınlığı nedeniyle küresel tedarik zincirinin yeniden yapılandırılması sürecinin en büyük kazananlarından biri oldu. Yılın ilk yarısında Türkiye'den yapılan alımlar, (Covid-19 öncesi dönemdeki miktar olan 1,07 Milyar Euro'nun

biraz altında gerçekleşerek) yüzde 45,1 artarak 983 Milyon Euro'ya yükseldi. Hızlı cevap verebilme yetenekleri ve esneklikleri nedeniyle yakındaki pazarların tercih edilmesine ek olarak, tedarik haritasındaki bu değişimi yönlendiren diğer faktörler, Covid-19'u önlemeye yönelik kısıtlamalar sonucunda Çin limanlarında yaşanan doygunluğun devam etmesi ve en önemlisi, 2021 yılının ilk yarısında nakliye maliyetlerinde yaşanan artış olarak yer aldı.

Vietnam'da Vpbank Tamamıyla Blok Zincir Platformunda Gerçekleştirilen İlk Akreditif (LC) İşlem Sürecini Başarıyla Test Etti

Vpbank Vietnamlı kahve üreticisinin işlemini blok zincir platformu sayesinde 2 saatte tamamladı. Dünya Bankası grubunun bir üyesi olan International Finance Corporation'ın (IFC) garantisi ve Japonya'nın en büyük ikinci finans grubu Sumitomo Mitsui'nin bir

yan kuruluşu olan SMBC Bank'ın teyidi ve finansmanı projede kullanıldı.

Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF)'Nün Küresel Borç Monitörü Raporuna Göre Küresel Borçlar Salgında 296 Trilyon Dolara Ulaştı

2021 yılının ilk çeyreğindeki hafif düşüşün ardından ikinci çeyrekte küresel borç 4 trilyon 800 milyar dolar arttı ve 296 trilyon dolara yükseldi. Küresel borç tutarı, geçen yılın aynı dönemine kıyasla yaklaşık 27 trilyon dolar arttı. Salgın öncesine bakıldığında ise borç artışı 36 trilyon dolar oldu. Gelişmiş ekonomilerin toplam borcu, bu yılın ilk çeyreğinde 205 trilyon dolara yaklaştı. Borç birikimi en çok Euro Bölgesi'nde arttı. Bölgenin iki büyük ekonomisi Almanya ve Fransa, salgın nedeniyle normal zamanlardan fazla borçlandı. Bölgede toplam borç ikinci çeyrekte 1 trilyon 300 milyar dolar arttı ve 56 trilyon dolara yükseldi. Hindistan, Çin, Güney Afrika, Brezilya ve Türkiye gibi gelişmekte olan ekonomilerin toplam borçları ise 92 trilyon doların üzerinde oldu.

Global Shipping Business Network Nakliye Sürecini Dijitalleştirmek İçin Yeni Bir Blok Zinciri Tabanlı Platform Başlattı

GSBN, belge düzenleme, gümrükleme ve lojistik verileri gibi nakliye süreçlerini dijitalleştiren bir blok zinciri platformu oluşturmak için sekiz küresel ulusal denizcilik kargo şirketi tarafından Mart 2021'de kuruldu.

Hong Kong merkezli kâr amacı gütmeyen konsorsiyum GSBN'nin üyelerinin dünyada elleçlenen her üç konteynerden birini hesaba kattığı söyleniyor. GSBN, Microsoft Azure, AntChain ve Alibaba Cloud ile ortaklaşa yeni blok zinciri platformunun lansmanını duyurdu.

Çinli Çip Üreticisi SMIC, 9 Milyar Dolar Yatırım İle Yeni Bir Fabrika Kuracak

Çin merkezli çip üreticisi semiconductor Manufacturing International Corp (SMIC), Shanghai'da yeni bir fabrika kurma kararı aldı. Çin'in en iyi yonga üreticisi yaptığı açıklamada, kapasiteyi genişletmek için endüstri çapında küresel lider Taiwan

Semiconductor Manufacturing Co.'ya meydan okuyarak Şanghay'da yaklaşık 9 milyar dolarlık bir yonga tesisi kuracağını söyledi.

Tesis, Semiconductor Manufacturing International Corp.'un son yıllardaki en büyük yatırımı olacak ve tüketici elektroniğinden sürücüsüz arabalara kadar her şey için şu anda yetersiz olan eski nesil çipleri üretecek.

SMIC, bir borsa başvurusunda, Çin'in Lin-gang Özel Bölgesi (Şanghay) Pilot Serbest Ticaret Bölgesi ile tesisi inşa etmek ve işletmek için bir ortak girişim oluşturmak için anlaşacağını söyledi. Toplam 8,87 milyar dolarlık yatırımla kapasitenin ayda 100.000 adete ulaşması planlanıyor.

Dünya Ticaret Örgütü, Çin'in ABD'nin Güneş Paneli Hücreleri İthalatına Uyguladığı Tarifelere Yönelik Şikayetini Haksız Buldu

DTÖ, Çin'in ABD'nin uyguladığı tedbirlerin global ticaret kurallarını ihlal ettiği iddialarını reddetti. ABD, Çin'den kristal yapıdaki silikon fotovoltaik hücre ithalatının ABD'nin yurt içi üretimine ciddi zarar verme riski taşıdığı iddiası ile yapılan şikayet sonrası 2018'de Çin'den bu

hücrelerin ithalatına tarife ve kota getirmişti. Trump, 2018'de uygulamaya giren tedbirleri 2021'de görevden ayrılmadan hemen önce 2 yıl için uzatmıştı.

Cezayir’de Bazı İthal Eşyanın Gümrükte Bekleme Sürelerine Kısıtlama Getirildi

Cezayir’de ithal ettiği eşyayı olduğu gibi tekrar satışa konu edecek ithalatçıların, eşyanın gümrükte konteynerde ücretsiz bekleme süresi bitmeden konteynerleri taşıyıcıya iade etmesi, Ticaret Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı’nın müşterek genelgesi ile zorunlu hale getirildi. Bu kurala uymayan ithalatçıların yaptırıma maruz

kalacağı açıklandı. Düzenlemenin gerekçesi olarak ise, konteynerlerin uzun süre beklemelerinden kaynaklanan ve ülkeden döviz çıkışına sebep olan unsurları azaltmak olduğu belirtildi.

Dünyanın En Büyük Konteyner Gemisi Olan Ever Ace Süveyş Kanalı'ndaki İlk Geçişini Tamamladı

Geminin ilk transit geçişi olması nedeniyle Süveyş Kanalı Otoritesi ekstra önlemler aldı. Tayvan merkezli önde gelen deniz taşımacılığı şirketlerinden Evergreen Line'a ait Ever Ace, Süveyş Kanalı'nda kuzey yönde transit geçiş yaptı. 23.992 TEU nominal kapasitesiyle Ever Ace, öncesinde kanaldan geçen HMM

Algeciras ve kardeş gemilerinden yaklaşık 30 TEU daha fazla ve dünyadaki en büyük taşıma kapasitesine sahip gemi olarak görülüyor. 399 metre uzunluğa ve 61 metre genişliğe sahip geminin Ever Given'den bir buçuk metre kadar daha geniş olduğu biliniyor.

Çin – ABD Ticaretinde %40'lık Artış

Çin Ticaret Bakanlığı, yaptığı açıklamayla Çin ve ABD'nin ekonomi ve ticaret ekiplerinin normal iletişimi sürdürdüğünü bildirdi. Ticaret Bakanlığı Sözcüsü Gao Feng, yılın ilk yedi ayında iki ülke arasında gerçekleşen mal ticaret hacminin geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 40'lık artış

gösterdiğini söyledi. Gao, söz konusu dönemde Çin'in ABD'den yaptığı ithalatın bir yıl öncesine göre yüzde 50,4 oranında arttığını, ihracatın ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 36,9'luk bir büyüme sergilediğini dile getirdi.

Avrupa Birliği'nde En Fazla Lobicilik Harcaması Yapan 10 Dijital Sektör Şirketleri

Top 10 digital industry lobbyists

Tech firms ranked by how much they spend lobbying the EU Institutions.

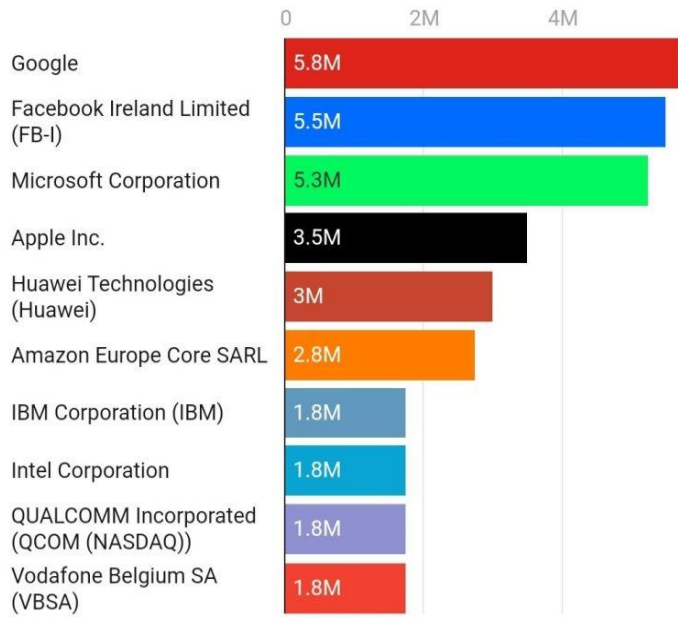

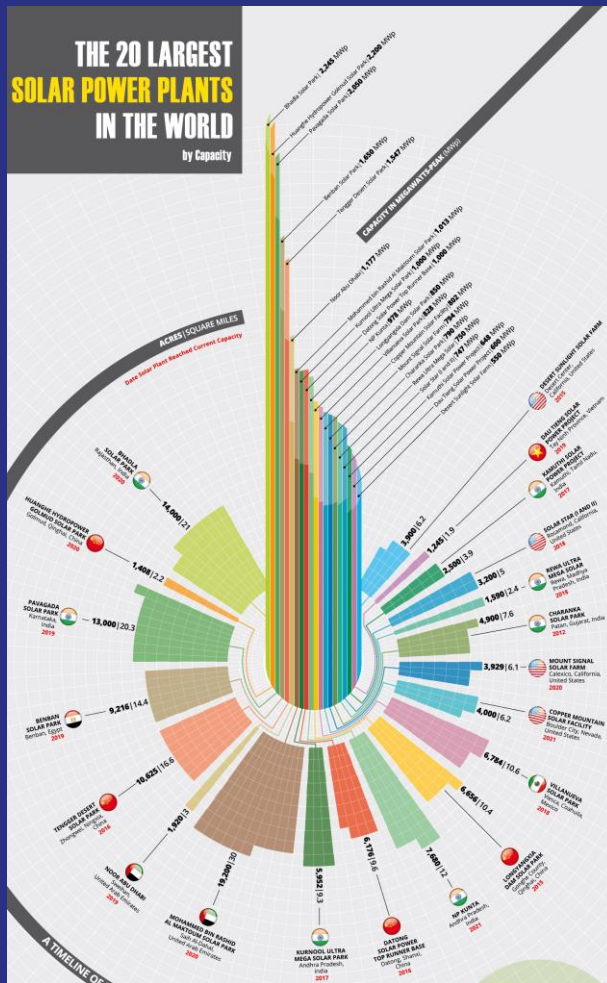
Chart: Corporate Europe Observatory & Lobbycontrol • Source: EU Transparency Register • Embed • Download image • Created with Datawrapper

Avrupa Birliği kurumları nezdinde en fazla lobicilik harcaması yapan şirket 5,8 milyon dolarla Google olurken, onu 5,5 milyon dolarla Facebook ve 5,3 milyon dolarla Microsoft izledi. Araştırma, 612 teknoloji ve dijital sektör şirketi, grubu ve derneğinin AB dijital ekonomi politikalarına yönelik lobi faaliyetleri için yıllık 97 milyon Euro'dan fazla harcama yaptığını ortaya koydu. Bunların yüzde 20'sinden fazlası ABD merkezli olurken, Çinli şirketler yüzde birden azını oluşturuyor.

Dünyanın En Büyük Güneş Enerjisi Santralleri

Güneş Enerji Santraller Listesinin ilk sırasında 2.245 MW kapasite ile Hindistan'da yer alan Bhadla Solar Park bulunuyor. Bu güneş enerjisi termik santrali, Hindistan'ın Rajasthan eyaletinin Jodhpur bölgesindeki Bhadla'da bulunmaktadır. Bhadla Solar Park, 2,25 GW'lık bir güneş fotovoltaik enerji santrali ve yaklaşık 14.000 dönümlük araziye kapsayan dünyanın en büyük güneş enerjisi çiftliğidir. Bhadla Solar Park'ın inşası tahmini olarak 1,4 milyar dolara (98.5 milyar Hint rupisi) mal oldu. Ülkemizde yapımı devam eden Karapınar güneş santrali tamamlandığında 1.000 MW kapasiteye sahip olacak.

Dünyanın en büyük on güneş enerjisi santrali kapasitelerine göre şu şekilde:

1. Bhadla Solar Park (Rajasthan, India) — 2,245 MW

2. Huanghe Golmud Solar Park (Golmud, Qinghai, China) — 2,200 MW

3. Pavagada Solar Park (Karnataka, India) — 2,050 MW

4. Benban Solar Park (Benban, Egypt) — 1,650 MW

5. Tengger Desert Solar Park (Zhongwei, Ningxia, China) — 1,547 MW

6. Noor Abu Dhabi (Sweihan, United Arab Emirates) — 1,177 MW

7. Mohammed bin Rashid Solar Park (Saih Al-Dahal, UAE) — 1,013 MW

8. Kurnool Ultra Mega Solar Park (Andhra Pradesh, India) — 1,000 MW

9. Datong Solar Power Top Runner Base (Datong City, China) — 1,000 MW

10. NP Kunta (Andhra Pradesh, India) — 978 MW

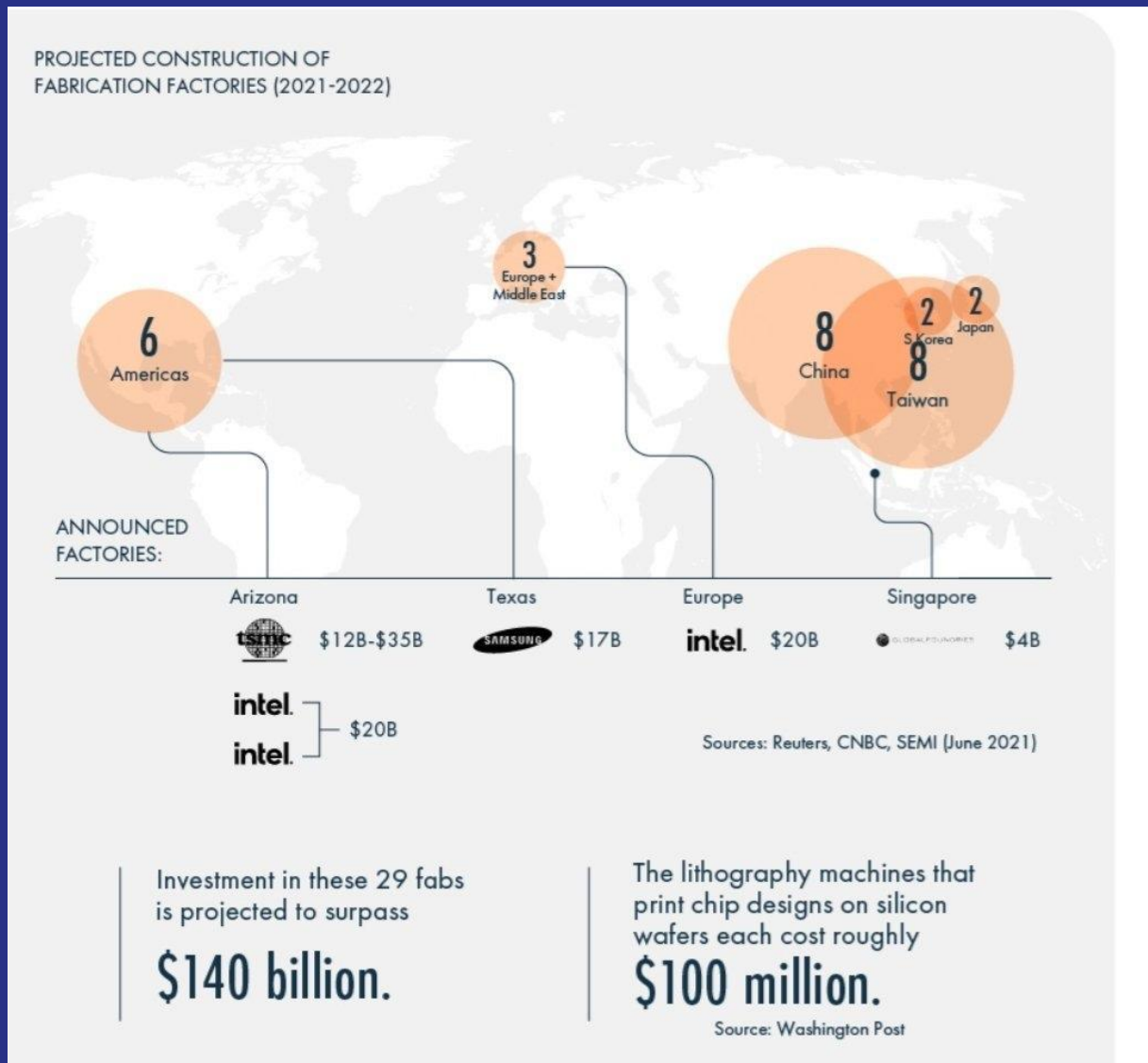
Shell, İngiltere'de 50 Bin Elektrikli Araç Şarj Noktası Kuracak

Şirketin açıklamasına göre hükümetin 2050 yılında sıfır emisyon hedefine ulaşması sürecinin desteklenmesi amacıyla 2025 yılına kadar İngiltere sokaklarına 50 bin araç şarj noktası kurulmasının planlandığı ifade edildi.

Shell'in kuruluşları yıl başında satın aldığı ubitricity üzerinden yapacağı kaydedildi. ubitricity'nin halihazırda İngiltere'de 3600 şarj noktası bulunuyor.

2021 ve 2022'de Gerçekleşmesi İlan Edilen Toplam 140 Milyar Dolar Büyüklüğündeki 29 Yarı İletken Fabrika Yatırımının Yerleri

Hindistanlı Kuru Meyve İthalatçıları Türkiye Pazarına Yöneliyor

Hindistan'ın Ekim ayında başlayan festival sezonu öncesinde Afganistan'dan yapmayı planladığı kuru meyve ithalatında Afganistan'da yaşanan rejim değişikliği nedeniyle sıkıntılar yaşanması bekleniyor. Bunun üzerine, yerel basında çıkan haberlerde, kuru meyve ithalatçıları Hindistan hükümetinden yaşanan soruna

bir çözüm bulmayı talep etmiş olsa da tüketimin arttığı festival sezonu yakın zamanda başlayacağı için kuru meyve ithalatçılarının alternatif olarak Türkiye'den mal tedarik etmeye planladıkları belirtilmiştir. Hindistan hükümeti Afganistan'dan yapılan kuru meyve ithalatında tarife indirimini uyguladığı için Afgan kuru üzüm ve kuru inciriyle baharatları Hint pazarında önemli bir paya sahiptir.

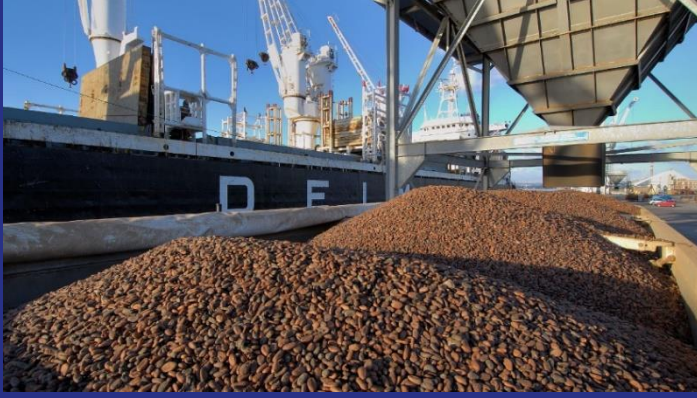
Tedarik Zinciri Krizi Tüketici Talebindeki Yavaşlama İle Çözülebilir

Financial Times'a değerlendirmelerde bulunan dünyanın en büyük gemicilik şirketi Maersk'in üst düzey yöneticisi Morten Engelstoft son dönemde küresel ticarete ana başlık olan tedarik zincirinde yaşanan sıkıntılarla ilgili olarak sıkıntının talepteki güçlü artıştan kaynaklandığını belirtti. Bu

durum, malların teslimatı sürecinde tedarikçiler ve lojistik şirketlerine ek yük oluşturuyor değerlendirmesinde bulundu. Morten Engelstoft, tedarik zinciri kaynaklı kısır döngüyü sonlandırmanın yegâne yolunun tüketicilerin daha az satın almaları olduğunu söyledi. Engelstoft, şehirlerin ana caddelerindeki mağazalarda rafların boş kalmasına neden olan küresel gemicilik ve tedarik zinciri krizinin sadece tüketici talebindeki yavaşlama ile çözülebileceği uyarısında bulundu.

UNCTAD: Emtia İhracatına Bağımlı Ülkelerin Sayısı 100'ün Üzerinde

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından hazırlanan raporda küresel ölçekte 100'den fazla ülkenin emtia ihracatına bağımlı olduğu belirtildi. Kuruluşun raporunda toplam ihracatının %60'ından fazlasını emtialar oluşturan ülkelerin

emtia ihracatına bağımlı ülkeler olarak değerlendirildiği belirtildi. UNCTAD, emtia ihracatı bağımlılığının ülkelerin ekonomik kalkınmasına olumsuz etkiler yapabileceğinin altı çizildi. Raporun hazırlanması için 195 ülkenin 30'dan fazla indikatör üzerinden incelendiği bilgisi verildi. Raporda Türkiye'nin en fazla emtia ithalatı yaptığı 3 büyük bölge AB, Rusya ve Kanada olarak sıralandı. Emtia ihracatının en yoğun olduğu ülkeler ise AB, İsviçre ve Irak olarak belirtildi.

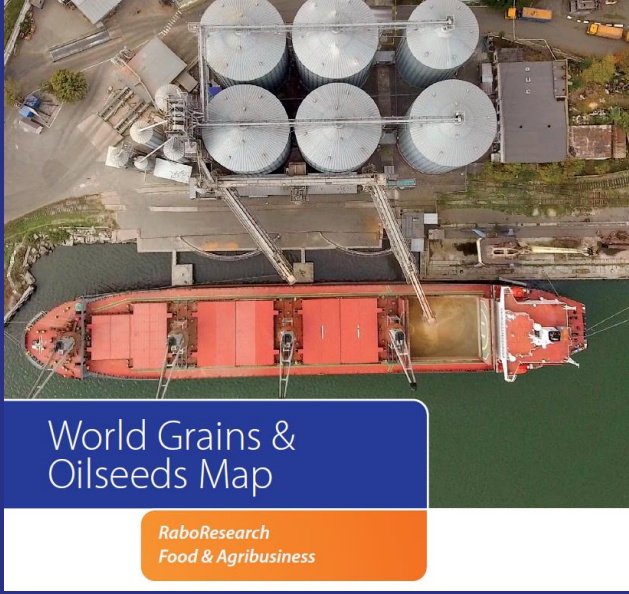
Çin Navlun Endeksi Vadeli İşlemler Kontratı Başlatmayı Planlıyor

Çin'de Shanghai Uluslararası Enerji Borsası (INE), bu yıl navlun endeksi vadeli işlemleri kontratı başlatmayı değerlendiriyor. Konuyla ilgili açıklamayı borsanın uluslararası iş birliği ve iş geliştirme birimi müdür yardımcısı Yang Yiping yaptı. Yang bu yıl dalgalı konteyner navlun fiyatları göz önüne alındığında, bu

kontratın nakliye şirketleri, gemi sahipleri ve diğer katılımcılar için fiyat keşfi ve risk yönetiminde iyi araç olacağına inandığını, Çin'deki ilk finansal olarak düzenlenmiş emtia vadeli işlem olacağını belirtti.

Dünya Hububat ve Yağlı Tohumlar Haritası 2021: Yeni Talep Etkenleri, Siyasi Gerilimler ve Hava Değişkenliği

Rabobank 2021 küresel tahıl ve yağlı tohumlar ticareti haritası ve Çin'in bu alanda yaptığı alımları ortaya koyan raporunu yayınladı. 2019/20'ye kadar olan beş yılda, tüm tahıl ve yağlı tohumların küresel ticaret hacmi, %3,5 bileşik yıllık büyüme oranı ile (CAGR) yaklaşık 120 milyon mt arttı. Bununla birlikte, önceki beş yılın %6'lık CAGR'si veya 160 milyon mt'u ile karşılaştırıldığında büyüme hızı düştü. Bu dönemde yağlı tohum

kompleksi (yağlı tohum, küspe ve yağ) fiyatlarının düşmesine rağmen, tahıl fiyatlarındaki artış, toplam ticaret hacmindeki artışla birleştiğinde, toplam akış değerinde %17'lik bir artışa neden oldu.

Avrupa Elektrikli Otomobil Piyasa Büyüklüğü Çin'i Geride Bıraktı

Avrupa'da var olan sübvansiyonlar ile elektrikli otomobil piyasasının büyüklüğü ilk kez Çin'i geçti. 2021'de küresel elektrikli otomobil pazarının %43,3'ü Avrupa'da, %41'i ise Çin'de bulunuyor. Avrupa elektrikli araç (EV) alımında dünyaya liderlik etmeye çalışırken, birçok hükümet benzinli ve dizel araçların satışını sona erdirmeyi

ve net sıfır karbon yoluna girmeyi umarak geleneksel yakıtlı otomobillerden elektrikli alternatiflere geçişi teşvik ediyor. Büyük otomotiv üreticileri Tesla gibi niş EV markalarını yakalarken, Avrupa sübvansiyonlar, ücretsiz elektrik şarj seçenekleri, vergi indirimleri ve tüketiciler için çok çeşitli EV seçenekleri gibi teşvikler yoluyla EV pazarını oluşturmaya hazır.

sektor@tim.org.tr